ئەم بێئومێدییە پریاسکەیەک مروارییە

فەرهاد شاکەلی
(سوێد)

بۆ (زەریا)ی کچم

ئەگەر بەختەوەری ئەم ژاوەژاوە بێت
کە شەواوشەو
دێتە ویزەمان و ناچارمان دەکات
هەموو نهێنییەکان بدرکێنین،
دەبوو هەر زوو، لە ڕۆژی ئەزەلەوە،
چارەنووسی خۆمان و نەوەکانیشمان
بسپێرینە دەرگاوانەکانی دۆزەخ...
ئەی بۆچی دەبوو ملیۆنان ساڵ چاوەڕوان بین
تا لە ئاگردانێکەوە
بگوێزرێینەوە بۆ یەکێکی تر،
لە خۆڵەمێشەوە سەر دەربهێنین و
ببینەوە بە پووڵوو؟!
ناکرێ
دەسبەرداری هاژەی با و جۆگەلە خەواڵووەکان بین...
ناکرێ
جوانییەک بدۆزینەوە لە جوانیی نیشتمان
ڕەنگدارتر و
بۆندارتر و
ئاوازەدارتر بێت.
ئەمەیە لێکدانەوەی خەونی ئەم شەوگارەی تاراوگە،
ئەمەیە پاڕانەوەی ژیێیەک ئێستاکەیش،
شەو تا بەیان
چاو دەبڕێتە ورشەی هەورێک بە دەم ژانی بارینەوە
ناوی زەریاچە و ڕووبارەکان بە گۆرانی دەڵێتەوە.
کێ لە بای بەیانیان دەپرسێ
بزانێ شەوگاری لە کامە پەناگە بردۆتە سەر؟
کەی بێ مێژووی برین سەرلەنوێ بخوێنینەوە،
بێ ئەوەی پرس بە خوێن و بە شەرگە و

بە زیندان بکەین؟
ئێمە نە جانەوەری ئەم ڕۆژگارەمان پێ ڕام دەکرێ،
نە دەتوانین گورز و گوڵەنگی زیوین
بۆ زین و سەرکەڵلەی ئەسپی تۆری ڕابوردوو بهۆنینەوە.
لە زمانی گوڵەگەنمێک ورد دەبوومەوە
بزانم لەشکری شەڕانیی پاشا دۆڕاوەکان
لە کامە دەروازەی شارەوە دێنە ژوورێ.
زایەڵەی زەنگوڵەکانی سەر دەروازەی مێژوو
دڵم دادەچڵەکێنێ
دەزانم ئەم بێهومێدییە پریسکەیەک مرواریيە
پشتاوپشت هاتووە و
گەیشتۆتە من،
دەزانم تازە، جارێکی تر
ناچم مۆزەخانەی شاران بپشکنم
بۆ قەواڵەی لەدایکبوون و مەرگی ڕۆژهەڵات بگەڕێم.
دەزانم هاوڕێیەتیی هەور و تەم
بۆن و بەرامەی باران نابەخشێتە ئەم دارستانەی
تەمەنم،
ئاشنایەتیی پەلەوەرە باڵنەخشینەکان
ڕۆحی قەفەسنشینم فێری هەڵفڕین ناکات.
ئێرەیە ئەو چوار دیوارەی
چی تاریکایی هەیە، هەمووی تێدا کۆ بۆتەوە،
ناویشی نانێین دۆزەخ، پێی ناڵێین زیندان.
لێرە، لەم نازیندانەدا،
دەستم ناگاتە درەختی شەو ڕایوەشێنم،
دەستم ناگاتە درەختی زام، درەختی چاوەڕوانی،
درەختی بەرد...
ئەگەر بەرد بهاتایەتە گۆ،
ڕازی بێدەنگیی شەو فێر دەبووین و
دەمانزانی بۆچی برین وا هۆگری چاوەڕوانییە.
بۆچی هەموو ڕابوردوومان
لە قوژبنێکی مێژوودا، بە چاوی خەواڵووەوە،
کروشکەی کردووە.
لەو ڕۆژەوە گوڵ لە دایک بووە و
کراسی بۆن لەبەر دەکات
چاوەڕوانین کە شووشەی چۆڵی تەنهاییمان
پڕ بێت لە بۆن و بەرامەی دیداری ئاشنایەک،
ئاگردانی دڵ
بە ئەسکڵێکی سوور بگەشێتەوە.

٢٣-٤-٢٠٠١

ئێستاکە، تۆیش، شارەزای ئەو شارانەیت

بۆ شوکور مستەفا

چۆڵەچرایەک ئەو شەوەزەنگەی نیشتمان
دەکاتە پەڵەیەک، پەڵەیەکی شەرمن،
بە ئاڵای یادەوەرییەوە.
ڕۆژێ کە دەنگ
لە توێکڵی خۆی دێتە دەرێ،
لە بەردەم پەیکەری لە حەرف هەڵچنراوی بیرەوەریتدا
چەپکێ فۆنێمی سەرەڕۆ و
چەپکێ نیشانەی بێڕابوردوو دادەنێ.
ئەمە دیاریی یارانە،
کە خومارن
ڕازی بەدەمەستیی عەشقێکی زوڵەیخایی دەدرکێنن.
کێ بێ پاکیی دڵداران جاڕ بدات؟
کوا یووسف خەونی مرۆڤ، ڕەش و سپی،
لەم زیندانەدا لێک بداتەوە؟

ئەوە تۆی، لەودیو پەردەیەکی قەترانەوە
باسی ورشەی وڵاتانمان بۆ دەگێڕیتەوە.
ئێستاکە، تۆیش، شارەزای ئەو شارانەیت،
ئاشنا و هاودەمی
ئەو دۆست و ئەو عاشق و ئەو یارانەیت.
ئێستا کتێبی ئاوەڵواتاکانی ڕووناکایی و
دژواتاکانی تاریکایی دەور دەکەیتەوە،
بزانی هیچت لە بیر نەکردووە.
دەزانم منەی چی دەکەیت؛
ڕستەیەک دەستی زمانزانی پێ نەگەیشتبێت،
وشەیەک گەردی دیوانی لێ نەنیشتبێت،
پرسیارێک...
ئەرێ تۆ پرسیارەکەی خۆتت کرد؟

٢٧-٩-٢٠٠٣

تەمەنێک دەڵێی مروارییە بە گەردنی گەردوونەوە

بۆ ئەسرین مەسیفی
(١٤-٦-١٩٨٠ تا ٢٦-٤-٢٠٠٢ ژیا)

ڕۆژێ
ئەگەر هاتم بۆ دیدەنیت
لەوێ، لەو وڵاتەی ورشەی ئەزەل
پلپڵەی تاریکایی ژێرپافت دەکات،
چیت بۆ بێنم؟
چەپکێ گوڵی حەوڕەنگی ڕێزمان،
یا شووشەگوڵاوی نیوەچڵی مێژووی نیشتمان؟
لەوێ، ئیتر، خەون بە ئازادیی گیاوە نابینی،
چاوەڕێی هەڵکردنی سرومیەک ناکەیت
بێت و مەستانە پەڕەی گوڵاڵە فێری چێژی مەرگ بکات.
دەزانم خاشخاشی بیرەوەریت
بە چراخانی شارستانێتی دەژاکا،
سێوی خەونەکانت
بە کزەبای بیروباوەڕە زبرەکانی ئەم جیهانە نوێیە
دەرووشا.
نیشتمان لەناو دڵتدا تۆوی بنجێ ڕەیحانەکێویلە بوو
لە باخچەکەی خواوە دوو چنگ خۆڵەسوورەت بۆ
دەهێنا،
لە خۆری ئەم سەدەیەوە باوەشێ تیشکی ڕەنگاوڕەنگ و

لە هەوری عەشقەوە تاوێ بارانی بۆندار.
لەوێ دەبیتە ئاشنای غەریبی و
لەگەڵ ئارەزووە خاکییەکانت ئاشت دەبیتەوە.
هەر برینێکی دڵ ئێستا چرایەکە، گەش و ورشەدار،
هەر ئەسرینێکی چاو چرۆیەکە بە نەمامی حەزەوە.
ئێستا، ئێتر، ئێرە و ئەوێ
دوو شاری یەکڕەنگن
لەسەر نەخشەی یادەوریی گەردوون،
دوو گەڕەکی هاوشێوە و هاوناون لە شاری شەفەقدا.
لێرەیش هەر عەشق
لەوێیش هەر عەشق.

بۆ نەهاتی؟
پێکەوە نەخشەیەکمان دادەنا
تا کەسێ نەتوانێ
بۆنی بارووت و بۆنی مێخەک پێکەوە بەراورد بکات،
کەسێ نەوێرێ
پردەکانی سەدەی بیست و یەکەمیش بڕووخێنێ.
تا جارێکی تر، نە گەورە و نە بچووک،
کەسێ دەست نەبات هێشووی هاوارێکی هەورێشمین
لە ڕەمزی ڕاز بکاتەوە.

ئێوارەیەکی سێوڕەنگی چاوخەواڵوو بوو
دەنگی مەرگت شووشەی پەنجەرەکانی دڵمی هێنایە
لەرزین.
دەمزانی کەوتوویتە شوێن
هاوکێشەیەکی میتافیزیکیی بێڕەنگ و بێبۆن و بێناو
دەمزانی تازە ئیتر نایەیتەوە،
سەر نادەیتەوە
لە هاوڕێکانت، لە کەسوکار، لە دانیشتووانی ئەم
سەرزەوینە
چونکە هەموو، هەر هەموو، سەرلەبەری شتەکانی
خۆتت
بە جێ هێشتبوو:
زەردەخەنەی شەرمن، خۆشی و گەشەی کەنیشکانە،
دەفتەری ڕێزمان، بێهومێدیی جاروبار،
چەند پەیامێکی ئێلێکترۆنی و
تەمەنێک دەڵێی مروارییە بە گەردنی گەردوونەوە
دەلەرێتەوە
کە شنەبای بیرەوەری هەڵدەکات.

سۆڵلەنتونا ١٦-٨-٢٠٠٤